

**Opmerkingen van Roberta Metsola, Voorzitter van het Europees Parlement, ter gelegenheid
van de
Europese Raad van 23 en 24 juni 2022 in Brussel**

De afgelopen maanden zijn niet makkelijk geweest. We worden geconfronteerd met een agressief Rusland dat de spelregels heeft verscheurd. Elke staat – elke leider – staat onder ongeziene druk:

- inflatiecijfers op een ongekend peil;
- een energiecrisis die leidt tot een teruglopende voorziening en stijgende kosten;
- voedseltekorten, met een reële kans op wereldwijde hongersnood;
- sociale gevolgen voor de meest kwetsbaren in onze samenlevingen – die pas uit een twee jaar durende pandemie komen – die toenemen met de dag;
- onzekerheid door fluctuatie op de markten;
- Russische desinformatie, die populisme, nationalisme en isolationisme aanwakkert.

Dit is een situatie waarin we moeten samenblijven. Een situatie die we niet gekozen hebben, maar we hebben geen andere keus dan haar het hoofd te bieden.

Ik weet dat er geen gemakkelijke antwoorden of gemakkelijke beslissingen zijn, maar wees er maar zeker van dat er verkeerde antwoorden zijn, die we moeten vermijden.

Het zou een historisch verkeerde beslissing zijn geweest om Oekraïne en Moldavië vandaag niet de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen of geen duidelijk perspectief te bieden aan Georgië.

Status van kandidaat-lidstaat

Dit is een beslissing die gerechtvaardigd, noodzakelijk en mogelijk is en ik ben blij dat er rond deze tafel een consensus over bestaat. Vandaag is een historische dag!

EU-lidmaatschap komt niet van de ene op de andere dag, daar zijn we altijd eerlijk over geweest, maar de status van kandidaat-lidstaat zal een impuls geven voor een nooit geziene hervormingsagenda, toegang bieden tot programma's en, het belangrijkste, ervoor zorgen dat de hoop van de mensen die lijden in Oekraïne, die bezorgd zijn in Moldavië, wordt omgezet in tastbare vooruitgang. En we moeten duidelijk zijn dat dit niet louter een symbolische handeling is, maar zal leiden tot een sterkere EU en een sterker Oekraïne en Moldavië. Onze mensen en de burgers in de betrokken landen zullen zien dat onze waarden meer waard zijn dan alleen maar retoriek. Dat hoop kan leiden tot resultaten. En andere landen die wachten – de landen van de Westelijke Balkan – moeten ook zien dat hoop tot resultaten leidt. Het is tijd.

Oorlogsmoeheid

Het zou ook onjuist zijn te veronderstellen dat de publieke opinie onze acties ter ondersteuning van Oekraïne zal blijven aansturen, of de omvang van de Russische invloed te onderschatten. We moeten erkennen dat een door inflatie aangewakkerde vermoeidheid intreedt, dat we veel gevallen constateren waar de veerkracht van onze burgers tegen de sociale en economische gevolgen afneemt en dat we krachtiger tegengas moeten geven. We moeten het verhaal van het Kremlin counteren, niet de angst voeden die erdoor wordt verspreid.

Het is niet de Green Deal die de prijzen opdrijft of ertoe leidt dat de inflatie in sommige gevallen bijna 20 % bedraagt. Het zijn niet onze sancties die van invloed zijn op de koopkracht. De ware oorzaak is dat het Kremlin meer invloed wil. Dat het het comfort wil van vazalstaten. Dat het denkt dat democratie een fragiel concept is, dat staten verzwakt. Wij weten dat het tegenovergestelde waar is.

Klimaat en energie

Het zou een verkeerde beslissing zijn om onze klimaatdoelstellingen voor de middellange en lange termijn terug te schroeven. We moeten absoluut losbreken van Russische energie, een einde maken aan de Europese energie-eilanden en onze energieonafhankelijkheid veiligstellen – wat is strategische autonomie zonder energieonafhankelijkheid? – Ook mogen we de belofte niet terugschroeven die we hebben gedaan aan een hele generatie. Het gaat zowel om veiligheid als om het milieu. Mijn oproep is dus ervoor te zorgen dat onmiddellijke maatregelen voor de korte termijn niet het nieuwe normaal worden op middellange termijn.

Inflatie en sociale en economische gevolgen

Het zou een verkeerde beslissing zijn om de bezorgdheid over stijgende kosten en inflatie weg te wuiven als ging het om een tijdelijk verschijnsel, of ervan uit te gaan dat het niet erger zal worden. In veel landen hebben we de piek nog niet bereikt. We hebben een stabiele, duidelijke en eensgezinde aanpak nodig die laat zien dat we hier samen in zitten, in hetzelfde schuitje. Eén land kan de sociale en economische effecten niet oplossen waarmee we worden geconfronteerd. Niets mag onbespreekbaar zijn.

Sancties en hulp aan Oekraïne

Tegelijkertijd moeten we vaart zetten achter de levering van militaire, humanitaire en financiële hulp aan Oekraïne. En we moeten vooruitgang boeken op het gebied van sancties.

Sancties zijn een nuttig instrument als ze goed worden uitgevoerd, en daarom moeten we beginnen met het volgende pakket, mazen dicht, en uitbreiden indien nodig. En nodig is het, omdat Rusland erop gokt dat wij als eerste met de ogen zullen knippen. Het gaat ervan uit dat de druk die het in onze samenlevingen aanwakkert onze eenheid zal doorbreken en dat het zal kunnen terugkeren naar de toekomst van ijzeren gordijnen en invloedssferen. Van “ons” tegen “hen”, van het recht van de sterkste. Europa is te ver gekomen om dat nu te laten gebeuren, en ook de druk op Rusland neemt toe.

Voedselzekerheid

We moeten de valse, cynische Russische propaganda counteren dat de dreigende voedselzekerheids crisis wordt veroorzaakt door de acties van Oekraïne of de sancties van de EU. De schuld ligt volledig bij de agressor.

Ik wil op dit punt de inspanningen prijzen van de Commissie en de lidstaten met betrekking tot het initiatief inzake solidariteitscorridors. We moeten deze uitbreiden en logistieke knelpunten aanpakken.

Migratie

We gaan de confrontatie aan in het oosten, maar we mogen de gevolgen niet onderschatten die deze oorlog ook zal hebben voor onze buurlanden in het zuiden. We moeten klaar staan om te helpen en we mogen niet verrast zijn wanneer de migratiestromen weer aantrekken. Ik maak me zorgen dat we binnenkort te maken krijgen met een volledig voorspelbare situatie waarop we toch weer volstrekt onvoorbereid zullen zijn. Er liggen opties ter tafel die ons in deze realiteit van een totale crisis, waar kwetsbare mensen worden gebruikt als pionnen in geopolitieke spelletjes, kunnen helpen.

Toekomst van Europa

Wat de toekomst van Europa betreft, moeten we ambitieus zijn. We kunnen ervoor zorgen dat de Unie beter in staat is om op te treden op cruciale gebieden als gezondheid, energie, defensie en fundamentele waarden. Het Parlement is bereid actie te ondernemen, zoals blijkt uit onze twee resoluties. Die mogen niet worden genegeerd. De volgende natuurlijke stap is het houden van een conventie. Ik weet dat sommige aanwezigen hier terughoudend tegenover staan, maar dit is de manier om het gesprek over

ons EU-project voort te zetten. We moeten bereid zijn om na te gaan hoe we werken en te bekijken hoe het beter kan.

Het Europees Parlement staat klaar om onze uitdagingen het hoofd te bieden. En het is bereid dit samen te doen met de instellingen en de lidstaten.